

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Факультет управління торговельно-підприємницькою та
митною діяльністю

«Затверджую»

Завідувач кафедри туризму

_____ Омельченко Г.Ю.

(підпис)

« ____ » _____ 2024 р.

Кафедра туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКППП 7 Інноваційні технології в туризмі

Рівень вищої освіти

магістр

Галузь знань

24 сфера обслуговування

Спеціальність

242 Туризм і рекреація

Освітня програма

Туризм і рекреація

Харків – 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Статус дисципліни:			
	обов'язкова			
Розділів - 3	Рік підготовки:			
	2-й		2-й	
	Семестр			
Загальна кількість годин 120	3-й		3-й	
	Лекції			
	20 год.		6 год.	
	Практичні, (семінарські)			
	20 год.		6 год.	
	Лабораторні			
	Самостійна робота			
	80 год.		108 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4; самостійної роботи здобувача - 8	Вид контролю:			
	екзамен		екзамен	

2. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» є надання студентам знань та навичок щодо застосування сучасних інноваційних підходів та технологій у сфері туризму, розвитку інноваційної діяльності в туристичній галузі, оцінки ефективності впровадження нововведень, а також формування компетенцій для управління інноваційними проєктами та процесами в умовах швидкозмінного ринку туристичних послуг

Завдання вивчення дисципліни полягає у наданні студентам знань про інноваційні технології та процеси, що застосовуються в туристичній індустрії, розвитку навичок використання сучасних інформаційних та технологічних рішень у туризмі, формуванні компетенцій з управління інноваційними проєктами, а також вивченні правових аспектів та оцінки ефективності інноваційних процесів у сфері туризму.

Предметом навчання навчальної дисципліни є інноваційні технології та процеси в туризмі, включаючи інновації в управлінні, просуванні, розробці туристичних продуктів, інформаційні технології, інституційне регулювання інноваційної діяльності, а також правові аспекти та оцінка ефективності інноваційних проєктів у туристичній галузі.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є туризмологія і екскурсологія, державне управління туристично-рекреаційною галуззю.

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

РН14. Планувати і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, розробляти їх методичне забезпечення.

РН15. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

PH16. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

PH17. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи інновацій та регулювання інноваційної діяльності в туризмі

Тема 1. Економічна сутність інновацій

Характеристика інноваційних теорій. Визначення інновацій. Класифікація інновацій. Джерела інновацій. Етапи життєвого циклу інновації. Життєвий цикл продукту (товару)

Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі

Загальна характеристика інноваційного процесу. Структура інноваційного процесу. Глобалізація економіки та її вплив на розвиток туризму і гостинності. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту. Інновації в управлінні підприємствами туризму та гостинності.

Тема 3. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування

Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі. Роль Всесвітньої туристської організації (UNWTO) в стимулюванні і розповсюдженні інновацій. Застосування положень Генеральної угоди з торгівлі послугами (ГУТС) – інновація для українського туристичного бізнесу. Мета і принципи державної інноваційної політики. Система державного регулювання інноваційної діяльності.

Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристського обслуговування

Поняття, розвиток і застосування інформаційних технологій в туризмі. Інформаційні ресурси Інтернет в туристичній діяльності. Сучасні інноваційні тренди в сфері гостинності. Геоінформаційні технології в туризмі. Цифровий цикл подорожі.

Розділ 2. Застосування інноваційних технологій у туризмі

Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі

Зміст, види та етапи розробки інноваційних проектів. Сучасні проекти сфери гостинності. Сучасні види та форми туризму.

Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності

Інтелектуальна власність в інноваційних процесах. Міжнародні угоди та національне законодавство щодо охорони інтелектуальної власності. Використання прав на інтелектуальну власність.

Тема 7. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі

Підходи до оцінки ефективності інноваційної діяльності. Основні проблеми інноваційного розвитку на сучасному етапі. Інноваційний капітал та розвиток індустрії гостинності. Ризики в інноваційній діяльності.

Тема 8. Інновації у сфері обслуговування

Інноваційні туристські маршрути. Сфера громадського харчування. Засоби розміщення. Інновації на транспорті. Інтернет та мобільний інтернет у туризмі та гостинності. Інновації у творчості.

Тема 9. Кластеризація як інноваційна форма розвитку туристичних територій

Кластерна модель організації туристичної діяльності. Формування туристичного кластера.

Тема 10. Управління інноваційною діяльністю туристичних підприємств

Активізація інноваційної діяльності туристичних підприємств. Готовність туристичних підприємств до інтенсифікації інноваційної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів та тем	Кількість годин													
	денна форма						заочна форма							
	Загальний обсяг	аудиторних					Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних					Самостійна робота
		усього	в тому числі			усього			в тому числі					
			лекції	лабораторні	практичні				лекції	лабораторні	практичні			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Розділ 1. Загальна характеристика та методичні основи управління проєктами														
Тема 1. Економічна суть інновацій	12	4	2		2	8	12	2	1		1	10		
Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі	12	4	2		2	8	10					10		
Тема 3. Інституціональне регулювання інноваційної діяльності	12	4	2		2	8	12					12		
Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	12	4	2		2	8	12	2	1		1	10		
<i>Разом за розділом 1</i>	48	16	8		8	32	46	4	2		2	42		

Розділ 2. Планування і контроль проєкту												
Тема 5. Інноваційні проєкти в туризмі	12	4	2		2	8	14	2	1		1	12
Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності	12	4	2		2	8	12					12
Тема 7. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	12	4	2		2	8	12		1		1	10
Тема 8. Інновації у сфері обслуговування	12	4	2		2	8	14		1		1	12
Тема 9. Кластеризація як інноваційна форма розвитку туристичних територій	12	4	2		2	8	12	2	1		1	10
Тема 10. Управління інноваційною діяльністю туристичних підприємств	12	4	2		2	8	10					10
<i>Разом за розділом 2</i>	72	24	12		12	48	74		4		4	66
Всього годин	120	40	20		20	80	120		6		6	108

5. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Економічна суть інновацій	2	1
2	Інноваційні процеси в туризмі	2	
3	Інституціональне регулювання інноваційної	2	
4	Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	2	1
5	Тема 5. Інноваційні проєкти в туризмі	2	1
6	Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності	2	
7	Тема 7. Оцінювання ефективності інновацій в	2	1
8	Тема 8. Інновації у сфері обслуговування	2	1
9	Тема 9. Кластеризація як інноваційна форма розвитку туристичних територій	2	1
10	Тема 10. Управління інноваційною діяльністю туристичних підприємств	2	
	Разом	20	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Життєвий цикл інновацій	8	10
2	Управління інноваціями. Управління знаннями	8	10
3	Регулювання інноваційної діяльності в технологічно-розвинених країнах світу.	8	12
4	Цифрові інновації в туризмі	8	10
5	Інноваційні українські туристичні проєкти	8	12
6	Міжнародне законодавство з інноваційної діяльності в галузі туризму	8	12
7	Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	8	10
8	Інноваційно-інвестиційне забезпечення в системі управління професійної освіти.	8	12
9	Інноваційні технології у вітчизняних	8	10
10	Управління інноваційною діяльністю туристичних підприємств	8	10
	Разом	80	108

7. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, ілюстрація; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

Під час відповідних форм навчання застосовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративні: знання не просто повідомляють, а пояснюють, обґрунтовують, коментують, ілюструють для більшого розуміння сутності та де це необхідно.

2. Репродуктивний метод: багатократне повторення знань, відтворення на практиці через різні досліди.

3. Проблемний: створення пошукових ситуацій. Розвиває активність, самостійність, творчі здібності, а здобувачі вищої освіти отримують еталон наукового мислення і пізнання.

4. Евристичний: знання отримуються в результаті власної творчої пізнавальної праці студентів. Викладач показує шлях для пошуку знань, планує етапи дослідження та їх співвідношення.

5. Дослідницький: творче засвоєння знань. Це спосіб організації пошукової, творчої діяльності студентів, спрямованої на розв'язання нових проблем у галузі екології.

8. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Екзамен – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

8.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота										Всього балів		
Розділ 1				Розділ 2						За підсумками розділів		Екзамен
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50		
Загальна рейтингова оцінка										0-100		

T1, T2, T3, ..., T7 – теми розділів 1, 2 і 3.

9. Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

9.1. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним

9.2. Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

3) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

7) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

10. Методичне забезпечення

1. Мерчанський В.В. Інноваційні технології в туризмі. Методичні рекомендації до проведення практичних занять. - Х.: ДБТУ, 2024 р. 28 с.
2. Мерчанський В.В. Інноваційні технології в туризмі: базова контролююча програма з дисципліни. - Х.: ДБТУ, 2024 р. 32 с.
3. Мерчанський В.В. Інноваційні технології в туризмі. Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни. – Х.: ДБТУ, 2024 р. 28 с.

11. Рекомендована література:

Основна література:

1. Скрипченко І.Т. Інноваційні технології в туризмі: навчальний посібник. Дніпро: Журфонд, 2021. 137с.
2. Влащенко Н. М. Інноваційні технології в туризмі : навч. посібник / Н. М. Влащенко, М. В. Тонкошкур ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 214 с.
3. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності : навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2022. 340 с.

Допоміжна література:

1. Мерчанський В.В. Напрями інноваційної діяльності в туристичній сфері. Причорноморські економічні студії. 2023. №79. С. 240-246.
2. Мерчанський В.В. Інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності в туризмі. Україна та світ: виміри сьогодення: кол. моногр. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 197-209.
3. Романів П. В. Управління інноваційним розвитком туризму : навч. посібник / П. В. Романів. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 198 с.
4. Смочко Н.М. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник. – МДУ, 2012. – 253 с.

11. Електронні інформаційні ресурси

1. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України. Державна інноваційна фінансово-кредитна установа. URL: <https://sfii.gov.ua>
2. Державне агентство розвитку туризму в Україні. URL: <https://www.tourism.gov.ua>
3. Офіційний сайт UNWTO. URL: <http://www.unwto.org>.
4. Харківський обласний туристсько-інформаційний центр. URL: <https://tourcenter.kh.ua/uk>

12. Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляд